

листу непокретности ... КО В. и то кп.бр. ..., површине 4,39.09 ха, са по ½ идеалног дела, с тим да тужени трпи укњижбу права својине тужиље у наведеном обиму у земљишним и другим јавним књигама. Тужиља је обавезана да туженом накнади трошкове поступка у износу од 495.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2087/13 од 13.11.2013. године, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена је наведена првостепена пресуда у ставу првом изреке (I). Истовремено је укинута решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде и предмет је у том делу враћен на поновно одлучивање (II).

Против правноснажне другостепене пресуде тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је одговорио на ревизију тужиље.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, број 125/04 и 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. сада важећег ЗПП („Сл. гласник РС“, број 72/11...55/14) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се неосновано указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 1. у вези члана 382. став 1. ЗПП, учињену у другостепеном поступку. Супротно ревизијским наводима другостепени суд је у побијаној пресуди образложио оцену жалбених навода тужиље и разлоге које је узео у обзир по службеној дужности. Указивање на погрешну оцену доказа и погрешно утврђено чињенично стање није дозвољен ревизијски навод у смислу члана 398. став 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању странке су биле у браку од ... године до развода ... године. Правноснажном пресудом о разводу брака заједничка деца странака К., рођена ... године, А. рођена ... године и Ј. рођена ... године, поверене су на вршење родитељског права мајци – тужиљи уз обавезу туженог да плаћа допринос за њихово издржавање по 500 евра за свако дете у динарској противвредности и одређеног одржавање личних односа оца и деце. Пре развода брака странке су пред судијом првостепеног суда закључиле и овериле брачни уговор под Р бр.115/09 дана 24.07.2009. године, којим су извршиле деобу заједничке имовине, уз констатацију да је тим уговором искључен законски режим заједничке брачне имовине. Уз овај уговор су накнадно 03.08.2009. године закључили и његов анекс, којим је тужени додатно обавезан да комплетно финансира адаптацију и опремање покућством и намештајем три стана у Т., који су предмет његове обавезе из брачног уговора. Уговором је тужени у тачки 5. био обавезан да купи и пренесе право својине на тачно одређена и описана три стана у Т., укупне површине 149,57 м2, на заједничку децу и установи право доживотног уживања тужиље, те им омогући усељење до 01.09.2009. године. Брачним уговором, тачком 6, тужени је обавезан и да у року од три године од

закључења и овере тог уговора купи на име заједничке деце са сувласничким уделима од по 1/3 одговарјући стан у Б., површине око 70 м², на тачно одређеним локацијама и да на њему конституише право личног доживотног уживања тужиље, уз укњижбу тих права у јавне књиге. Тужиља је претходно 28.02.2012. године и 13.07.2012. године, упутила туженом писано упозорење – опомене за поступање по овој обавези из њиховог брачног уговора. Тужени у предвиђеном року из уговора није купио стан који је био предмет обавезе иако је закључио предуговор али је у међувремену дошло до његовог раскида. Након тога тужиља га је поднеском од 12.09.2012. године обавестила да раскида уговор. Тужени је своју обавезу из брачног уговора у погледу куповине у Б. испунио закључењем и овером купопродајног уговора 20.11.2012. године са продавцем стана А.Ђ. уз означање заједничке деце странака као купаца, с тим што се за малолетне А. и Ј. појавио као отац и законски заступник. Купљени стан има површину 68 м² и налази се у улици ..., на ... спрату и уписан је у ЛН ... КО 3.. Поседује једно паркинг место на уређеном паркинг простору у дворишту зграде са надстрешницом, комплетно опремљену кухињу са свим кухињским елементима и електричним уређајима. Уз уговорено право сусвојине деце странака са по 1/3 дела установљено је и право доживотног плодоуживања тужиље, са овлашћењем за укњижбу свих права у јавним књигама. У уговору о купопродаји тог стана је назначено да се ради о испуњењу обавезе из уговора странака о деоби имовине од 24.07.2009. године. У том стану живи најстарија ћерка странака.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су применом материјалног права из члана 188. став 2. Породичног закона у вези члана 126. и 127. Закона о облигационим односима закључили да је тужени испунио у целини своје обавезе из уговора, чиме је искључен законски режим заједничке брачне имовине. Због тога су одбили тужбени захтев усмерен на утврђење права сусвојине тужиље и туженог на власничким уделима у привредним друштвима и на непокретностима у КО Т.с., КО Б., са правом на укњижбу тог права у траженом обиму.

Неосновани су разлози и наводи ревизије тужиље којима се указује на погрешну примену материјалног права. Нижестепени судови су своју одлуку образложили јасним, довољним и ваљаним разлозима које прихвата и Врховни касациони суд. Другостепени суд је посебно ценио жалбене наводе и у разлозима је детаљно изложио њихову оцену при разматрању основаности изјављене жалбе.

Тужиља је тужбом 10.05.2012. године покренула ову парницу ради утврђења и деобе брачне тековине применом законског режима о стицању заједничке имовине супружника за време трајања пуноважно закљученог брачног уговора странака, којим је таква могућност искључена, пре него што је туженог писаним путем – поднеском од 12.09.2012. године обавестила да раскида тај уговор јер он у уговореном року није извршио једну од обавеза која се односи на куповину стана у Б..

Парница је покренута за време трајања брачног уговора и пре истека уговореног рока за извршење последње обавезе туженог, а свакако пре него што је расправљено питање правне судбине и дејства тог уговора. Уговор странака је по

својој форми и садржини пуноважно закључен у смислу члана 188. Породичног закона.

Пре развода брака странке су као супружници своје имовинске односе на постојећој имовини уредили брачним уговором закљученим у писаном облику и овереним од судије који их је претходно упозорио а затим на уговору констатовао да се њима искључује законски режим заједничке имовине. Уговором је предвиђено више обавеза туженог у погледу куповине непокретне и покретне имовине, као и регулисања других односа странака као родитеља и њихове деце. Тужени је све остале обавезе испунио у предвиђеном року и на предвиђени начин, док је спорно да ли је и када извршио и последњу обавезу која се односи на куповину и предају стана у Б., те да ли је његово закашњење у том погледу имало утицаја на опстанак и дејство тог уговора, односно на његов раскид, аутоматски по једностраној изјави тужиље.

Брачни уговор је закључен и оверен 24.07.2009. године. Обавеза туженог (предвиђена тачком 6) да купи стан одређене површине и локације у Б. са преносом права својине на децу као купце а права плодоуживања на тужиљу, одређена је у року од три године у односу на закључење и оверу уговора. Према томе, тужени је куповину стана у Б. требало да изврши до 24.07.2012. године као дана истека трогодишњег рока односно до истека накнадно датог примереног рока, у смислу одредаба члана 126. ст.1. и 3. ЗПП. Због тога писмена тужиље упућена туженом 28.02.2012. године и 13.07.2012. године у току трајања уговореног рока за испуњење последње уговорне обавезе туженог, па ни њена посебна писана изјава дата после истека тог рока 12.09.2012. године у току парнице за нову и законску деобу брачне тековине не могу произвести дејство раскида брачног уговора. У вези са покренутом парницом писана изјава тужиље о раскиду брачног уговора има значај поднеска и срачуната је на будући успех постављеног тужбеног захтева.

Према утврђеном чињеничном стању тужени је своју озбиљност и намеру да испуни и последњу обавезу из брачног уговора манифестовао закључењем, касније раскинутог, предуговора о куповини другог стана у Б.. Тужиља није била ослобођена своје обавеза да сачека истек уговореног рока за испуњење обавезе. Брачни уговор странака по својој укупној садржини у погледу права и обавеза странака и његовог правног дејства, није закључен с обзиром на рок као битан састојак уговора од којег би зависило његов опстанак у смислу члана 125. Закона о облигационим односима. По оцени Врховног касационог суда, правилно је у том погледу закључивање нижестепених судова. Зато су правилно побијаним пресудама примењене одредбе о испуњењу уговорне обавезе када рок није битан састојак уговора у смислу члана 126. ЗОО и у вези са том одредбом примењене даље одредбе члана 127. и 128. истог закона. Укупним својим држањем тужени није дао никаквог повода за евентуални закључак да неће испунити своју последњу обавезу из брачног уговора странака која се односи на куповину и предају стана у Б.. Он је ову своју обавезу извршио 20.11.2012. године, са нешто више од три месеца закашњења али у складу са осталим уговореним условима. Купљени стан преузет је у државину и у њему станује најстарија ћерка странака.

Испуњењем и последње уговорне обавезе туженог у погледу куповине и предаје стана у Б., брачни уговор странака испуњен је у целини. Одредбом члана 295. ЗОО прописано је да обавеза престаје када се испуни. Тужени је испунио и ову последњу уговорну обавезу, а пунолетна ћерка странака као једна уговорна страна и тужиља као законски заступник малолетне деце у чију корист је обавеза испуњена, а други уговорач из брачног уговора је примила овакво испуњење. Извршењем свих, па и последње обавезе туженог испуњен је и основ закљученог брачног уговора странака, те је уговор произвео своје правно дејство у погледу преноса стварних права и фактичке предаје покретних и непокретних ствари. Тиме је престала и правна могућност и право тужиље као повериоца на раскид брачног уговора странака. Према одредби члана 131. ЗОО то право поверилац уговорне обавезе губи извршењем претежног дела уговора.

Погрешно је тумачење тужиље да је уговор аутоматски раскинут истеком уговореног рока јер садржина одредбе тачке 9. и целокупног текста брачног уговора не допушта такво тумачење.

Писане изјаве тужиље о упозорењу и раскиду уговора не производе дејство на опстанак уговора. Брачни уговор, закључен и оверен код судије, извршен у претежном делу до 24.07.2012. године, а у целини 20.11.2012. године није се могао раскинути писаном изјавом и једностраном вољом једног уговорача. Одредба члана 68. ЗОО не допушта раскид формалног уговора неформалном једностраном изјавом воље једног уговорача већ неформалним споразумом оба уговорача и то само ако закон за одређени случај не прописује нешто друго или ако циљ због којег је прописана форма за закључење уговора не захтева да раскид буде обављен у истој форми. У конкретном случају није било неформалног споразума странака о раскиду брачног уговора, нити повраћаја дате имовине, али ни парнице покренуте захтевом за раскид уговора.

Ни околност што се предмет тужбеног тражења у овој парници разликује од предмета брачног уговора не утиче на друкчије пресуђење овог спора. Наступањем правног дејства извршеног брачног уговора странака наступила је као правна последица искључење могућности и права на нову или допунску деобу брачне тековине применом законског режима о стицању заједничке имовине, у смислу члана 188. став 2. Породичног закона.

Независно од реченог, захтев тужиље у погледу утврђења сувласничких права на непокретностима као оснивачком уделу у привредним друштвима не ужива судску заштиту како су то правилно оценили нижестепени судови. Имовина привредног друштва или друштва чији је оснивач тужени је одвојена од имовине оснивача. Власничка и управљачка права на оснивачком улогу припадају регистрованом оснивачу друштва са ограниченом одговорношћу. Евентуално заједнички стечена имовина супружника унета у привредно друштво као оснивачки улог једног супружника (овде туженог) постала је имовина, односно власништво привредног друштва. Тужиља би и да нема пуноважног брачног уговора који искључује примену законског режима заједничке имовине супружника могла имати само облигациони

захтев према бившем супругу сразмерно свом учешћу у стицању имовине која је унета у имовину привредног друштва.

Како не постоје разлози због којих је ревизија изјављена и разлози на које суд пази по службеној дужности, Врховни касациони суд је на основу члана 405. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке пресуде.

Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију јер такви издаци нису били потребни у овом ревизијском поступку.

**Председник већа-судија
Љубица Милутиновић,с.р.**